

“U was toch de baas? U was ook verantwoordelijk”!

Deze woorden sprak de Economische Politierechter uit op donderdag 8 januari 2015 in de Rechtbank te Den Haag. Wat ging eraan vooraf?

Het begon in april 2012. Twee medewerkers van de Omgevingsdienst Midden-Holland gingen poolshoogte nemen bij een bedrijf, nadat iemand namens het bedrijf een aanvraag had ingediend om asbest te verwijderen. De behandelende ambtenaren van de omgevingsdienst kregen uit de documenten (o.a. een asbestinventarisatierapport) de indruk dat er een asbestbesmetting in het pand was geconstateerd. De ambtenaren vroegen zich af of er nog gewerkt werd in het bedrijf. Bij de controle bleek dat inderdaad het geval. Er werd gewerkt in het pand, terwijl er ruimtes waren die met asbest waren besmet. De ambtenaren van de omgevingsdienst meldden hun constatering bij de gemeente, waarna een ambtenaar van de gemeente het bedrijfspand verzegelde.

De meldkamer van de Inspectie SZW (Sociale Zaken en Werkgelegenheid - voorheen Arbeidsinspectie) werd hierover gebeld. Een inspecteur nam hierna direct telefonisch contact op met het bedrijf en

Het bedrijf werd verzegeld.

kreeg een werknemer aan de telefoon. De werkgever was op dat moment niet aanwezig. Kort hierna heeft de inspecteur van de SZW de werkgever telefonisch gesproken. Hij vertelde dat hij uit het asbestinventarisatierapport wist van de asbestbesmetting en dat hij bezig was met de verhuizing van zijn bedrijf. De inspecteur gaf de werkgever direct opdracht om alle werkzaamheden ter plaatse te staken. Dit mondelinge bevel is schriftelijk bevestigd.

Vervolgens heeft de inspecteur van de SZW overlegd met het Team Milieu van de politie Eenheid Den Haag. De zaak werd besproken met de officier van justitie van het Functioneel Parket en er werd een opsporingsonderzoek gestart waarbij de Inspectie SZW en politie samenwerkten. Werknemers van het bedrijf, ambtenaren van de omgevingsdienst en van de gemeente, een omwonende en een deskundige van het asbestinventarisatiebedrijf werden als getuige gehoord. Uiteindelijk werd de werkgever gehoord en er werd proces-verbaal opgemaakt wegens

vermoedelijke overtreding van de Wet milieubeheer en de arbo-wetgeving. De verhorende collega's kregen de indruk dat 'men' het toch allemaal niet zo alarmerend vond. Het ging vooral om het draaiende houden van het bedrijf en het besparen van kosten.

Gezondheid in geding

Centraal in het onderzoek stond het asbestinventarisatierapport. De verhuurder van het pand (dit was niet de werkgever), had opdracht gegeven voor het inventarisatieonderzoek. De verhuurder had het asbestinventarisatierapport aan de werkgever (verdachte) gegeven. Die kon dus weten van de bevindingen, conclusies en adviezen die in dat rapport stonden. De resultaten van de asbestinventarisatie toonden aan dat er in het bedrijf asbesthoudend afval was aangetroffen. Ook werd er in bedrijfsruimtes gewerkt waar een asbestbesmetting was vastgesteld. Politie en Inspectie SZW vonden dit een kwalijke zaak want dan is de gezondheid van werknemers in het geding, althans dat risico is aanwezig.

De verdachte ontkende dit niet maar vond niet dat hij onverantwoord handelde. Hij was immers bezig met de verhuizing van zijn bedrijf en de asbesthoudende materialen waren er al toen hij het bedrijf betrok, vijftientig jaar geleden. Zijn werknemers wisten wel van de aanwezigheid van het asbest, maar ja, het stond er al jaren en niemand zat er aan. Dan is er toch niet veel aan de hand! De rechter zag dat toch wat anders.

Bij aanvang van de zitting bleek dat het bedrijf op het moment van betekenen van de dagvaarding niet meer bestond (vanwege faillissement). Het OM werd niet ontvankelijk verklaard ten opzichte van de vervolging van de rechtspersoon (een vennootschap onder firma). Maar de werkgever (één van de verantwoordelijke vennoten) werd wel vervolgd voor feitelijk leidinggeven.

Discussie over risico's

De raadsman van verdachte betoogde dat het risico op asbestbesmetting slechts klein was. Hij wees op een website van de GGD waaruit zou blijken dat een incidenteel contact met asbest geen aantoonbaar risico voor de volksgezondheid oplevert. De raadsman wees verder op het faillissement van het bedrijf, het ontslag van de werknemers, hoge onkosten en een

